

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീമാൻ വേംകടനാഥാർയഃ കവിതാർക്കികകേസരീ |

വേദാന്താചാർയവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ||

കവിതാർക്കികസിംഹ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്ര
ശ്രീമദ്വേദാന്തദേശിക വിരചിതം മഹാകാവ്യം

|| യാദവാഭ്യുദയഃ ||

|| സോഡശഃ സർഗ്ഗഃ ||

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness *śrīmad āṇḍavan of śrīraṅgam*

*This was typeset using skt and T_EX for Malayalam.

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

॥ യാദവാഭ്യുദയഃ ॥ ॥ സോഡശഃ സർഗ്ഗഃ ॥

ഐരാവതമഥാരുഹ്യ ശ്വേതാഭ്രിമിവ ജംഗമം ।
പുരിം ഭാരവതീം ശൗരേരാജഗാമ പുരന്ദരഃ ॥ 16.1 ॥

അപത്യഭാവമാപന്നമാത്മാനമമൃതോദധേഃ ।
നിമേഷരഹിതൈഃ പൗരൈർദ്ദേവഭൂതൈർന്നിരീക്ഷിതം ॥ 16.2 ॥

അഭ്യുഗ്ധം മന്ദപുണ്യാനാമന്ദപ്രീതിദായിനം ।
ആത്തദേഹമിവ സ്വർഗ്ഗമാസേചനകദർശനം ॥ 16.3 ॥

മഹനീയപരിഷ്കാരം വൽഗുധ്വജമതല്പികം ।
മഹോത്സവമിവാശാനാമാശാഭ്യധികസമ്പദം ॥ 16.4 ॥

ഉദധേരിവ മന്മേന പീഡിതസ്യ സമുത്ഥിതൈഃ ।
ദ്വ്യഡലഗൈരിവോത്പത്തൗ ദീപ്തം ശോണിതബിന്ദുഭിഃ ॥ 16.5 ॥

ദൈത്യദാനവദർപ്പഘ്നൈർദ്ദന്തൈർദ്വലിതമന്ദരൈഃ ।
സിംഹാനാമപി ഹന്താരം സിംഹവക്രതവിഭൂഷണൈഃ ॥ 16.6 ॥

മേരുകൽപേന രൂപേണ മേദിനീധൃതിഹേതുനാ ।
ത്രിദശപ്രീതിദാതാരം സ്ത്യാനസിന്ദൂരധാതുനാ ॥ 16.7 ॥

മൂർധ്നാ വിപുലതുംഗേന മേനകാസ്തനബന്ധുനാ ।
ദ്വധതം മൗക്തികാകൽപം ഗംഗാബുദ്ബുദനിർമ്മലം ॥ 16.8 ॥

അജഹദ്ഭൃങ്ഗഗഗീതേന ഗർജ്ജാഡംബരശോഭിനാ ।
സ്വകാന്ത്യാ കർണ്ണതാലേന ക്ലപ്തസംഗീതവേലനം ॥ 16.9 ॥

നർത്തയന്തമർത്ത്യാനാം നേത്രകൗതുകസൂതികാം ।
നാസാം ത്രിദശനാരീണാമുരുനിർമ്മാണമാത്യകാം ॥ 16.10 ॥

മംഗലത്വമിവേച്ഛദ്ഭിർഹേമശംഖദിമണ്ഡനൈഃ |
ആശ്രിതം രത്നപൂർണ്ണേന കുന്ദേന ച മഹീയസാ || 16.11 ||

വിഭൂതിശരദംഭോദൈഃ കീർത്തിവല്ലീഗുലുച്ഛരൈഃ |
കാന്തിസാഗരകല്ലോലൈഃ സപക്ഷമിവ ചാമരൈഃ || 16.12 ||

സഹജം പ്രഭയാ ചന്ദ്രം വാരുണീം മദസമ്പദാ |
സൂചയന്തം സ്വമൂർത്ത്യാ ച സുധാം ശുദ്ധാനുഭാവ്യയാ || 16.13 ||

ജഗദാമോദജനകം ദാനാർദ്രകരപുഷ്കരം |
ദ്രഭയന്തമിവൗദാർയാദ്രിവ്യപാദപസമ്പദം || 16.14 ||

ഉദഗ്രബഹുദന്താംശും ബൃഹിതവ്യാപ്തദിങ്മുഖം |
ഹസന്തമിവ ദിങ്നാഗാനന്യാനതിബലാനപി || 16.15 ||

ഉഭവന്തം കദലികാം കാഞ്ചനീം കിംകിണീഫലാം |
വപ്രാഭിഘാതഭീതസ്യ സുമേരോരുപദാമിവ || 16.16 ||

ചിത്രകംബലസഞ്ചരണം കാന്തം കനകകക്ഷ്യയാ |
വിദ്യുതേവ പരിഷ്ഠതം വാസരാന്തശരഭാനം || 16.17 ||

അവധിം ദർശനീയാനാമാകൽപമനഘം ദിവഃ |
ജീവാതും ദേവസൈന്യാനാം ദർപ്പഭംഗം വിരുന്ധതാം || 16.18 ||

ഘണ്ടായുഗലനാദേന നഗേശ്വേഷ്വനുനാദിനാ |
ക്ഷരന്തമമൃതക്ഷേപൗ കർണ്ണേഷ്വമരതദ്രിഷാം || 16.19 ||

മഹതാ മദഗന്ധേന തസ്യ വിഗ്നാ വിബഭ്രമുഃ |
ഉത്ഖാതവിപുലസ്തംഭാ നാഗാസ്ത്രൂടിതശൃങ്ഖലാഃ || 16.20 ||

സ തം ഭാരവതീഭാരേ സമവസ്ഥാപ്യ സാനുഗം |
ആസസാദ ഹരേഃ സ്ഥാനമവജ്ഞാതത്രിവിഷ്ടപം || 16.21 ||

ശുഭാനാമിവ സാമ്രാജ്യം ശ്വേതദീപമിവാപരം |
നിവേദിതസമാഹൃതഃ പ്രാസാദം പ്രാവിശത് പ്രഭോഃ || 16.22 ||

സ തേന വിഹിതാം ശക്രഃ പ്രതിഗൃഹ്യ പ്രിയാർഹണാം |
നിജഗാദ നിജാം ഭീതിം ഗദ്ഗദോദ്ഗമയാ ഗിരാ || 16.23 ||

ദയനീയേഷു ദേവേഷു ദേവദേവ ത്വയാഽധുനാ |
അപാംഗാഃ പരിപാത്യന്താമനുക്രോശാനുവർത്തിനഃ || 16.24 ||

സുഷുവേ നരസിംഹം ത്വാം ഭക്തപ്രഹ്ലാദസമ്മുഖം |
രക്ഷാർത്ഥമിഹ ഭീനാനാം രത്നസ്ഥുണേവ ദേവകീ || 16.25 ||

നാഥ ത്വയി നിരാബാധം ത്രിലോകീം ത്രാതുമാഗതേ |
നരകോ നാമ ദൈത്യേന്ദ്രഃ കദർമ്മയതി നാകിനഃ || 16.26 ||

ധർമ്മസുകരരൂപസ്യ തവാസൗ ക്ഷമയാഽമ്പയേ |
ഉത്പാത ഇവ ഭൂതാനാമുദ്ബഭൂവ ഭയാനകഃ || 16.27 ||

ജനനീ സർവ്വഭൂതാനാം പത്നീ തവ വസുന്ധരാ |
പ്രസൂയ നരകം ദേവീ ദൂയതേ ത്വദുപേക്ഷയാ || 16.28 ||

ന ഹിരണ്യഹിരണ്യാക്ഷൗ ന മധൂർന്ന ച കൈടഭഃ |
ഉപമാനപദേ തസ്യ ത്വച്ഛരക്തിജനിതാത്മനഃ || 16.29 ||

ഏഷ കൽപാന്തവൃത്താന്തമിദാനീന്തനയന്നിവ |
വിധൂനോതി ത്വദാലംബം ബ്രഹ്മസ്തംബമിദമ്പരഃ || 16.30 ||

വിക്രമസ്രോതസാ തസ്യ ബൃഹന്ത്യപി ബലാനി നഃ |
സഹസാ ഭേദമായാന്തി സൈകതാ ഇവ സേതവഃ || 16.31 ||

യദ്യച്ഛോപഗമേഽപ്യസ്യ യാന്തി ദേവഗൃഹാശ്രിതാഃ |
പ്രധാവിതുമനീശാനാഃ സാക്ഷിതാം സാലഭഞ്ജികാഃ || 16.32 ||

മഹതാ മത്പ്രയുക്തേന വജ്രേണ ജലിതാത്മനാ |
നിലീല്യേ തസ്യ ദോർമ്മധ്യേ നിഷ്കാഭരണ വർഷ്മണാ || 16.33 ||

ത്വത്കോപ ഇവ ഭീപ്തോഽപി ജലനോ ന പ്രകാശതേ |
ജ്യോതിരിംഗണവത്തസ്യ ദ്യുമണേരിവ സന്നിധൗ || 16.34 ||

അമോഘത്വയശോഭംഗഭയാദിവ നിവർത്തതേ |
അഖണ്ഡിതബലേ തസ്മിൻ ദണ്ഡോ ദണ്ഡധരാർപ്പിതഃ || 16.35 ||

നയനാർച്ചിഷ്ഠതസ്തസ്യ നൈര്യതേശ്വരവാഹിനീ |
അപസ്യപ്യ പുരോഭാഗാദദ്യാപി ന നിവർത്തതേ || 16.36 ||

തം സുപ്തമപി വാ മത്തം വാരുണോ വൈരിദാരുണഃ |
ന രോദ്ധും ക്ഷമതേ പാശോ നലസ്തംബ ഇവ ദ്വിപം || 16.37 ||

ശക്തഃ ശമയിതും തസ്യ സംവർത്താർഹജവോഽപി സൻ |
നഭസ്യാൻ വേലതഃ സംഖ്യേ ന സ്വേദകണികാമപി || 16.38 ||

ധനദേന ഗദാ തസ്യ മഹതീ മൂർധ്നി പാതിതാ |
അഭിത്ത്വാ പൗഷ്പമാപീഡമനാപീഡത്ഥമാദധേ || 16.39 ||

ജടിലാൻ കൃത്തിവസനാൻ നിയമം തീവ്രമാസ്ഥിതാൻ |
തപസ്വിന ഇതി ജ്ഞാത്വാ സ രുദ്രാന്നാതിവർത്തതേ || 16.40 ||

അഹരഭാരുണം ഛത്രം മാമകം മണിഭൂധരം |
അമൃതസ്യന്ദിനീ ചാസ്മജ്ജനന്യാ മണികുണ്ഡലേ || 16.41 ||

ആദർശമിവ സമ്പത്തേരമൃതാബ്ധേരിവാശയം |
ഔപവാഹ്യമസൗ മത്കമാരുരുകൃതി സാമ്പ്രതം || 16.42 ||

ദേവദാനവസിദ്ധാനാം നൃപാണാമപി കന്യകാഃ |
അപഹൃത്യ ത്വദേകാർഹാസ്ത്വരതേ പാണിപീഡനേ || 16.43 ||

സ ഭൗമസ്ത്വന്നിരസ്താനാം സമവായ ഇവോത്ഥിതഃ |
ബാധതേ വിബുധാനേവം ബലവീര്യപരാക്രമൈഃ || 16.44 ||

തദേവമവസീദത്സു ദയാ ദേവേഷു പാത്യതാം |
അനപഹ്നുതദാസ്യാനാം ദോഷനിഹ്നവസാക്ഷിണീ || 16.45 ||

തമർദ്ധം ഭൂമിദാരസ്യ ത്വയൈവോത്പാദിതം പ്രഭോ |
ത്രിലോകീകണ്ടകം തീക്ഷ്ണം ത്വമേവോദ്ധർത്തുമർഹസി || 16.46 ||

നിവർത്തേത്യ ധർമ്മശല്യേഽസ്ഥിൻ നിദാനേ സർവ്വപാപ്മനാം |
നിവേദനമിഹാസ്മാകമംശോ നിർവ്വഹണം ത്വയി || 16.47 ||

മശകാമർശവദ്യസ്യ മധുകൈടഭേർദ്ദനം |
തദന്യദനുജധംസേ തസ്യ തേ കിമിവാദ്ഭൂതം || 16.48 ||

നിഗമാന്തേഷു നിഗദ്വ്യാഖ്യാതനിജവൈഭവഃ |
വിധത്വ വിപദുത്തീർണ്ണാനമർത്ത്യാനനുകമ്പയാ || 16.49 ||

ഇതി വിജ്ഞാപിതോദന്തം ദത്തഹസ്തം ബലദിഷം |
വിനിവർത്ത്യ ജഗന്നാഥോ വൈനതേയമമാസ്മരത് || 16.50 ||

അനുചിന്തിതമാത്രസ്തമുപതസ്ഥേ ഖഗേശ്വരഃ |
അഹീന്ദ്രദാമഭിർഭീമൈരംസലംബിഭിരംസലഃ || 16.51 ||

പക്ഷമാരുതഘോഷേണ ത്രൈലോക്യദുരിതച്ഛരിദാ |
ചതുർണ്ണാമിവ വേദാനാം സംഭൂതിമിവ ഭാവയൻ || 16.52 ||

തരുണാർക്കപ്രഭാസാരസാമരസ്യജുഷാ ത്വിഷാ |
തപ്തഹേമദ്രവൗഘേന ലിമ്പന്നിവ ദിശോ ദശ || 16.53 ||

സ്വാമിദർശനസന്തോഷാത് പ്രഹൃഷ്യദ്ഭിസ്തനുരുഹൈഃ |
യുഗാന്തസന്ധ്യാജലദഃ തടിജ്ജാലൈരിവ ജലൻ || 16.54 ||

വിപുലാദ്ഭൂതസംസ്ഥാനൈർദ്വ്യാതിതോ ദിവ്യഭൂഷണൈഃ |
ഭൂജഗേന്ദ്രഹണാരതശംകാർഹമണിചിത്രിതൈഃ || 16.55 ||

തുംഗവജ്രവ്രണാംകേന സുവിസ്തീർണ്ണേന വക്ഷസാ |
അബഹിർഭാവയൻ കൃത്സ്നമവകാശം വിഹായസഃ || 16.56 ||

പൃഥുനാ ഭൂജയുഗ്മേന ഭോഗീന്ദ്രപരികർമ്മണാ |
മന്ദരദിതയേനേവ സമേതോ രുക്മപർവ്വതഃ || 16.57 ||

വ്യാലഖണ്ഡനസംക്രാന്തവിഷപംകകലംകിനാ |
ദധാന ഇവ തുണ്ഡേന ദൈത്യദർപ്പഗജാംകുശം || 16.58 ||

തക്ഷകശ്രോണിസുത്രേണ ഭൃഡബഭേന ബന്ധുരം |
മാന്യമഗ്രജവർണ്ണേന വസാനോ ദിവ്യമംബരം || 16.59 ||

നാഥഭക്തിപരിഷ്കാർയാം നൃത്തലീലാമിവ സ്പൃശൻ |
നിജേന സ്ഥാനകേനാഗ്രേ നിഹിതോന്നതജാനുനാ || 16.60 ||

വപുഷാ ഭക്തിനമ്രേണ ധീരോന്നതമഹീയസാ |
ശാന്തവീരാദ്ഭൂതരസാൻ സമാഹൃത്യേവ സമ്പതൻ || 16.61 ||

മൂർത്തിമാനിവ സംരംഭോ രൂപവാനിവ മാരുതഃ |
തരംഗാൻ പക്ഷതീകൃത്യ സംക്ഷിപ്ത ഇവ സാഗരഃ || 16.62 ||

സംവർത്ത ഇവ നാഗാനാം സംഘാത ഇവ രഹസാം |
വാലഖില്യചരിത്രാണാം വിപാക ഇവ ജംഗമഃ || 16.63 ||

പ്രഭൃസ്തം ദൈത്യസിദ്ധീനാം പ്രസൂതകിലകിഞ്ചിതം |
ഓലണ്ഡിതമിവാപശ്യദുഗ്രം സമരതാണ്ഡവം || 16.64 ||

ദത്തനീരാജനസ്തേന ദദ്യുശേ വാഹനേശ്വരഃ |
പ്രദക്ഷിണീകൃതഃ ശശ്വത് പ്രതാപവിജയശ്രിയാ || 16.65 ||

സ തദാ *ff*സ്ഫോടയാമാസ വിന്ധ്യമേരുസമൗ ഭുജൗ |
രുദ്രയാ ച സുകീർത്ത്യാ ച മുദിതൗ കൺഠഭൃഷണൈഃ || 16.66 ||

ദുധുവേ പക്ഷതീ ച ഭേ ഡോലായിതകുലാചലേ |
വീജയൻ ഘോരദുർവ്വാദിഘർമ്മതപ്താമിവ ത്രയീം || 16.67 ||

മുഹൂരാമ്രേഡയാമാസ ജയാലോകയഭാരതീം |
മുശുമാധ്യപ്രഗൽഭാഭിർദ്രശാഭിഃ കർണ്ണുരാമിവ || 16.68 ||

സ തദാ സന്നതസ്കന്ധോ ബദ്ധാഞ്ജലിരനിഃശ്വസൻ |
മുമുദേ മുർധ്നി സംസ്പൃഷ്ടോ മുകുന്ദേന പ്രസേദുഷാ || 16.69 ||

തസ്മിൻ പ്രഥമമാരോപ്യ സത്യാം വിരഹവിക്ലബ്ധാം |
ആരുരോഹ തതഃ ശൗരിരാഖണ്ഡലകൃതസ്തുതിഃ || 16.70 ||

നിവർത്ത്യ സ്വനിവാസായ ശക്രം ശമിതസാധസം |
പ്രയയൗ ദീപ്തസന്നാഹഃ പ്രാഗ്ജ്യോതിഷപുരം പ്രഭുഃ || 16.71 ||

ശ്രേയഃപരിപണം തസ്യ ശ്രുതിശ്രേണിശിരോധൃതം |
പ്രണതഃ പരിജഗ്രാഹ ശാസനം പാകശാസനഃ || 16.72 ||

യഥാസ്വം നഗരഭാരേ യാദവാ ദാനവാശ്ച തം |
തരന്ധിഗരുഡാരൂഢം സത്യമൈക്ഷന്ത തത്ക്ഷണം || 16.73 ||

സമന്താഭൈരിദുർഗ്ഗസ്യ ക്ഷിപ്തചക്രഃ ക്ഷണേന സഃ |
ക്ഷുരാന്താനച്ഛിനത് പാശാനാതതാഞ്ചരതയോജനം || 16.74 ||

മൂരം പഞ്ചജനം സപ്തസഹസ്ത്രാണി മുരോദ്ഭവാൻ |
ശലഭീകൃത്യ ചക്രാഗ്നിരുപദുദ്രാവ തത്പുരം || 16.75 ||

തതഃ പ്രാഗ്ജ്യോതിഷഭാരേ ദൈത്യദാനവസുദനഃ |
പാഞ്ചജന്യമുപാദധ്മൗ പ്രലയാംബുധിനിസ്വനം || 16.76 ||

വീക്ഷ്യ തം വിവിശൂർദ്ദുർഗം ദിവാഭീതാ ഇവാസുരാഃ |
ഉദ്യന്തമിവ തിഗ്മാംശുമുദയാദ്രൗ ഗരുത്മതി || 16.77 ||

അഭിമാനോദിത വ്യക്തിരഹംഗാര ഇവോൽബണം |
മഹതോ ദൈത്യനഗരാനിരഗാനരകാസുരഃ || 16.78 ||

തമസ്ത്രമായാഭ്യധികാ ദാനവാഃ പർയവാരയൻ |
പ്രകടച്ഛരണകൗടിലയാഃ പാഷണ്ഡമിവ ഹൈതുകാഃ || 16.79 ||

സംയുഗേ രജസോദ്രികേത തസ്മിൻ സത്ത്വതമസ്ത്വിഷോഃ |
അർത്ഥിപ്രത്യർത്ഥിനോരാസീദനഭിവൃക്തരൂപതാ || 16.80 ||

ശരധാരാസഹസ്രേണ ഛാദയന്നരകോ ദിശഃ |
സ്വഹേതുമഭിസമ്പേദേ സമുദ്രമിവ തോയദഃ || 16.81 ||

നരകാംബുദമുക്താഭിർന്നാഥോ നാരാചവ്യഷ്ടിഭിഃ |
വിപദ്ഭിരിവ തദ്ഭക്തോ വിഷമാഭിർന്ന വിവൃഥേ || 16.82 ||

ഭൃപൃതാമഥ ദൈത്യാനാം ധനിരുക്മ്പയൻ ദിവം |
പാഞ്ചജന്യപ്രണാദേന പര്യഭൂയത ഭൂയസാ || 16.83 ||

ദിദ്യക്ഷോപഗതാനാം തദ്ദേവാനാം രോമഹർഷണം |
അഭീവൃത രണദ്യുതമന്തരസ്ഥയശഃപണം || 16.84 ||

പ്രതിവിവ്യാധ ദൈതേയം ബാണൈരശനിഭീഷണൈഃ |
പക്ഷവന്തമിവാഭ്രീന്ദ്രം പ്രകുപ്യൻ പാകശാസനഃ || 16.85 ||

ശരസംഹതയസ്തസ്യ ക്ഷരന്ത്യഃ ശാർങ്ഗശൈലതഃ |
ദിധാ ചക്രൂഃ സ്വവേഗേന ദിഷദ്ബലമഹാർണ്ണവം || 16.86 ||

തസ്യ ജ്യാസ്വനഗീതാനി സമയുജ്യന്ത സംയുഗേ |
കരിണാം കർണ്ണതാലൈശ്ച കമ്പന്യാനാം ച താഡ്യവൈഃ || 16.87 ||

ദൈത്യശോണിതദിശ്ചാഭിഃ തദ്ബാണതതിഭിർന്നഭഃ |
രുരുധേ രോഷതാമ്രാഭിഃ കൃതാന്തസ്യേവ ഭൃഷ്ടിഭിഃ || 16.88 ||

ദിരദാഃ ശരനിർഭിന്നകുംഭനിർമ്മുക്തമൗക്തികാഃ |
ക്ഷരന്തഃ കരകാസാരം കൽപമേഘാ ഇവാബഭുഃ || 16.89 ||

നാസാവാലധിഭിർന്നാഗാഃ ക്ഷരന്തോ രക്തനിർത്ധരാൻ |
ശശംസുർല്ലാഘവം തസ്യ നിഷ്പത്രാക്യതസായകം || 16.90 ||

അഗ്രിമം വിശതാം സ്കന്ധമാമൂലമഹിതാം ചമും |
ശരാണാം തസ്യ സന്ധാനനിപാതൗ ന ദിഷോഽവിഭുഃ || 16.91 ||

ലക്ഷ്യമേകമഭൂത്തസ്യ ശരാണാമുൽപലത്വിഷാം |
അമരസ്ത്രീകടാക്ഷാണാമപ്യഭംഗുരധമ്പനഃ || 16.92 ||

ചിരപ്രാർത്ഥിതഭീതാനാം സ താസാമേവ ശാത്രവാൻ |
സ്വയംവരപതീംശ്ചക്രേ സുധമ്പാ സുരസുഭ്രുവാം || 16.93 ||

ത്യക്ത്വാ ഭീതിവൃതാംസ്തത്ര വിമുക്താൻ ജീവിതാശയാ |
സാർദ്ധമപ്സരസഃ കീർത്തയാ വീരാൻ സ്വയമവ്യബത || 16.94 ||

അനന്തസ്യ തദ്ഭാഗ്നന്തൈരസുരൈരാഹവോത്സവഃ |
ജയശ്രിയം ച സത്യം ച സമ്മതേ സമതോഷയത് || 16.95 ||

സ്വബാധനിയതസ്ത്ര പരബാധാഭിലാഷിണാം |
പ്രയാസഃ സുരശത്രുണാം ജാത്യുത്തരമിവാഭവത് || 16.96 ||

വിസന്ധിവിഗ്രഹാഃ ക്ഷിപ്തയാനാസനസമാശ്രയാഃ |
ഭൈധീഭാവസ്യജോ യോധാ ദുർന്നയസ്ഥാ ഇവാഭവൻ || 16.97 ||

അനഘവ്യവസായാനാമസംഗത്യക്തവർഷ്മണാം |
യോഗിനാമിവ തത്രാസീദപരാവർത്തനാ ഗതിഃ || 16.98 ||

തനും തത്ര മുകുന്ദേന ത്യാജിതാൻ മഹതീ സ്വയം |
അവ്യണോദനഘാ കീർത്തിരധിവിന്നാപ്സരോഗണാൻ || 16.99 ||

നിഃ സഹായീകൃതസ്ത്ര ശരവർഷൈർലരാസുതഃ |
ബഹവന്യത തേനൈവ ഭവന്ധയുദ്ധമുപസ്ഥിതം || 16.100 ||

കൃതപ്രതികൃതൈരസ്ത്രപ്രയോഗൈഃ ക്രീഡതോസ്തയോഃ |
അഭ്യഷ്ടാന്തമഭ്യുദ്ധമന്യഭ്യഷ്ടാന്തവർജ്ജിതം || 16.101 ||

വക്രവൃത്തിഃ സരുധിരോ ലോഹിതാംഗോ മഹീസുതഃ |
പ്രാപ്യ യാദവഭാസ്വന്തം മൂഢഃ സമഭവത് ക്രമാത് || 16.102 ||

സ്വായുധൈകസഹായസ്തു ദേവഃ സ്വച്ഛരന്ദയാദവഃ |
നിരയാപരപർയായം രിപും ചക്രേ നിരായുധം || 16.103 ||

ക്രോധരക്തതന്നുർദ്ദൈത്യഃ ക്ഷരച്ഛോണിതനിർത്ഥരഃ |
ഗൃഹീതപാദസഞ്ചാരോ ഗൈരികാദ്രിരിവാബഭൗ || 16.104 ||

നിശിതൈസ്തസ്യ നാരാചൈർന്നിർഭിന്നരഥസാരഥിഃ |
ആസ്ഫോടിതഭൃജസ്താർക്ഷ്യമജിഘ്രാംസദമർത്യജിത് || 16.105 ||

നിസർഗ്ഗതമസസ്തസ്യ ജിഹ്വഗന്ധ്യാംഗമുത്തമം |
രഥപാദേന ചിച്ഛേദ രാഹോരിവ രമാപതിഃ || 16.106 ||

ഉദതിഷ്ഠത ഹാകാരസ്തതോ യുഗപദേകധാ |
ദേവദാനവസൗധേഭ്യോ ഹർഷശോകസമുദ്ഭവഃ || 16.107 ||

സ്ഫുരദ്ഭ്രുകുടി ദൈത്യസ്യ രോഷദഷ്ടാധരം മുഖം |
നികൃത്തമപി ന ദ്രഷ്ടും പ്രബഭൂവുർദ്ദിവൗകസഃ || 16.108 ||

നികൃത്തശിരസം ദേവീ നിജാങ്കേ പതിതം സുതം |
മഹതീ മേദിനീ ഭീനം കമ്പമാനാമ്പകമ്പത || 16.109 ||

അഥ സാ ദൈത്യഹന്താരം പ്രണമ്യ നതജീവിതം |
അയാചത ദയാസിന്ധുമാത്മജസ്യ ശുഭാം ഗതിം || 16.110 ||

തുഷ്ടാവ ച പതിം തുഷ്ടാ മേദിനീ വിശ്വവേദിനീ |
സ്നപയന്തീവ സംയത്തം ദന്തദീധിതിഗംഗയാ || 16.111 ||

അഹമസ്മി വിഭൂതിസ്തേ ഭൂതധാത്രീ ത്വയാ ധൃതാ |
അശേഷാധാരമേകം ത്വാനാധാരമധീയതേ || 16.112 ||

തിസൃഭിഃ ശക്തിഭിര്യുക്തം ഷാഡ്ഗുണ്യപ്രഥിതോദയം |
അധിരാജമശേഷസ്യ ജഗദുസ്ത്വാം ജിതാഹിതം || 16.113 ||

അപി കോടിമുഖൈഃ സർവ്വൈരനന്തേനാപ്യനേഹസാ |
നാഥ ത്വദ്ഗുണദുശ്ചാബ്ധി പൃഷ്ടദാസ്വാദനം ക്ഷമം || 16.114 ||

അകർത്തുമന്യമാകർത്തും കർത്തുമപ്യഖിലം ക്ഷമം |
ലക്ഷ്മീലക്ഷണമാഹുസ്ത്വാം ലംഘിതശ്രിവിധാവധിം || 16.115 ||

സ്ഥിരത്രസവിഭക്തം തേ ചിദചിദ്ഭേദചിത്രിതം |
സ്വസൃഷ്ടമിദമുദ്യാനം ത്വദന്യോ നാസ്തി രക്ഷിതും || 16.116 ||

സ്വാതന്ത്ര്യപരതന്ത്രസ്ത്വം പാരതന്ത്ര്യസ്വതന്ത്രിതൈഃ |
വിഹരന്ത്യാത്മസൂത്രസ്തൈഃ ശകുനൈരിവ ജന്തുഭിഃ || 16.117 ||

സിതാസിതഗുണാരബ്ധൈഃ പാശജാലൈർദുരത്യയൈഃ |
നിബദ്ധാഃ പശവോ നാഥ ത്വദേകാധീനമുക്തയഃ || 16.118 ||

യസ്യ ത്വം യശ്ച ഹൃദ്യസ്തേ യസ്യാസൗ തസ്യ യസ്തഥാ |
നാഥ ത്വത്പദമാരുഹ്യ ന പുനസ്തൈർന്നിവൃത്യതേ || 16.119 ||

സുരാസുരവിഭാഗോഽയം തുലാഗ്രന്യായതസ്ത്വയാ |
കൽപിതഃ കാലപർയായാന്നിമേന്നാനതസമക്രമഃ || 16.120 ||

കസ്ത്വദംഗീകൃതം ഹന്താ കസ്ത്രാതാ ത്വജ്ജിഹ്വാംസിതം |
നിഹംസി പാസി ചൈകസ്ത്വം സ്വേന വിശ്വം പരേണ വാ || 16.121 ||

വൃദ്ധിസംകോചവിഷമാ ഗതാഗതസഹായിനീ |
നിയതിഃ കേന ലംഘ്യേത നിജച്ഛായാനുകാരിണീ || 16.122 ||

ന പുത്രവധമമ്പീക്ഷ്യ ന ഭൂയേ ത്വന്മതസ്ഥിതാ |
ന ച പുത്രാഭിമാനോ മേ മത്പ്രസുതേഷു ജന്തുഷു || 16.123 ||

സുദനേ കൃതസംകൽപഃ സ്വഭക്തപരിപന്നിനാം |
യദി തീർണ്ണപ്രതിജ്ഞസ്ത്വം കിം മയേദം ന മൃഷ്യതേ || 16.124 ||

ത്വന്യായാജ്യംഭിതൈർദ്ദേവ ബ്രഹ്മാണൈരപി ലീയതേ |
ജന്മന്യാപി സുരോധേഷു ജന്തുവർഗ്ഗേഷു കാ കഥാ || 16.125 ||

ത്വത്പ്രസുതസ്ത്വയൈവാസൗ വധിതശ്ചക്രധാരയാ |
കാ നാഥ കൃതിനസ്തസ്യ പരിഭേവയിതവൃതാ || 16.126 ||

നിരുദ്ധേ നരകേ നാഥ നിത്യധർമ്മാത്മനാ ത്വയാ |
നിഷ്പ്രതിഭന്ദികം സ്വർഗ്ഗസുഖമാസ്വാദ്യതാം സുരൈഃ || 16.127 ||

നിർയാതിതമിദം ഭൂയഃ ത്വജ്ജനന്യൈ മയാ സ്വയം |
ശ്രവണാഭരണഭന്ദം ശീതലാർക്കയുഗപ്രഭം || 16.128 ||

ഇതി വിജ്ഞാപ്യ സാ തസ്തൈ വിഷാദാഭാവമാത്മനഃ |
വിരരാമ തതോ ദേവീ വിലക്ഷാ വിശ്വധാരിണീ || 16.129 ||

താമശേഷജഗദ്ധാത്രീം സന്നതാംഗീമസാന്വയത് |
സഹധർമ്മചരീം പൂർവ്വാം വാസുദേവോ വസുന്ധരാം || 16.130 ||

പുരസ്കൃതപ്രസാദസ്താം പൂർവ്വസംഭവഗേഹിനീം |
ഗൃഹീതകുണ്ഡലോ ഗന്തുമമ്പമംസ്ത ഗദാഗ്രജഃ || 16.131 ||

തതഃ സാ തത്സമാദേശാത് സത്യഭാമാഭിവന്ദിതാ |
രമ്യം പ്രതിയയൗ സ്ഥാനം രത്നസാനുശിഖണ്ഡകം || 16.132 ||

ദദർശ യദുവീരോഽഥ ദൈത്യവീരനിവേശനം |
അചിന്ത്യമിവ മായാനാം പ്രഭാവമനുപപ്ലവം || 16.133 ||

വിചക്ഷണവരം ദൈത്യം വൈരിസമ്പത്കരഗ്രഹേ |
വിഭൃതിസഞ്ചയപ്രേക്ഷീ ബഹവമംസ്ത ബലാനുജഃ || 16.134 ||

സുധാനിഷ്യന്ദിഭിഃ സ്ഥൂലൈഃ മുക്താദാമഭിരാവൃതം |
പശ്യൻ പാശഭൃതശ്ചരത്രം വിശ്വകർത്താ വിസിഷ്മിയേ || 16.135 ||

നിദധൗ കന്യകാസ്തത്ര നിദർശിതപരസ്പരാഃ |
അമുദ്രാഭംഗസുഭഗാ നീവീരിവ രതേഃ ശുഭഃ || 16.136 ||

ലാവണ്യജലധൗ ലക്ഷ്മയാശ്ചായാ ഇവ സഹോദിതാഃ |
മധുസ്വച്ഛരന്ദതാസീമേനാ മാന്മഥീരിവ ദീർഘലിങ്കാഃ || 16.137 ||

കാമകീർത്തിപതാകാഭിഃ സ താഭിഃ പ്രത്യവേക്ഷിതഃ |
ആത്മാനമമ്യതോദമ്പദന്തഃ സ്ഥിരമമന്യത || 16.138 ||

സുപ്രഭാതമഭൂത്താസാം സുദിനം ച തമോപഹം |
ഭവദോഷാർയമാ യാസാം ദേവോ ദൃഷ്ടിപഥം ഗതഃ || 16.139 ||

രത്നശൈലനിഭാംസ്തസ്യ ഭൂജാൻ കടകഭൂഷിതാൻ |
ഉപധാസ്യന്തി യാസ്താസാം ശ്രേയസീ ഭവിതവൃതാ || 16.140 ||

സർവ്വസ്വമിവ പുണ്യാനാം സാമ്രാജ്യമിവ സമ്പദാം |
സമാജമിവ സിദ്ധീനാം സ തദ്യൗവതമഗ്രഹീത് || 16.141 ||

ഭൂജമന്ദരവേഗേന ചക്രഭ്രമവതാ വിഭുഃ |
മഥിതാദ്രാനവാംഭോധേരമൃതം തദവിന്ദത || 16.142 ||

മണിപരുവകസമ്പന്നനനീയസ്തനീനാം
 മനസിജവപുഷേവ സ്വേന സംകൽപിതാനാം |
 സകലജഗദഭിദ്യാസാരസീമ്നാം സ താസാം
 സ്വയമജുഷത സിദ്ധിം സ്വപ്രസാദാപ്രസൂതാം || 16.143 ||

പുരമഥ ഗമയിത്വാ ഭൂഷിതം യാദവാഗ്ദ്വൈഃ
 ശതസമധികസംഖ്യം ഷോഡശസ്ത്രീസഹസ്രം |
 അവനിതനയഭീതാൻ പ്രീണയന്നാഭിതേയാൻ
 പരിണയനവിലംബം പദ്മനാഭഃ പ്രസേഹേ || 16.144 ||

ദിവി ഭൂവി ച സമിദ്ധം ദീപരുപേണ രുരൈഃ
 ത്രിഭുവനവിഭവാനാമംകുരൈരേകരുപൈഃ |
 ജനിതനിഗമസഖ്യം ദാനവീനാം വിലാപൈഃ
 നരകവധദിനം തന്നാഥപുജാർഹമാസീത് || 16.145 ||

ഐരാവതപ്രതിനിധീനഥ ഷട്സഹസ്രം
 സ്തംബേരമാൻ പൃഥുലദന്തചതുഷ്കഭാജഃ |
 കാംഭോജവാജിനിയുതാനി ച സത്രിസപ്താ-
 ന്യഭ്യാനയന്നിജപുരം നരകസ്യ ഭൂതൈഃ || 16.146 ||

ഉദ്ഗമ്യ ദുർഗ്ഗജലധേരുദയാദ്രികൽപം
 തുംഗം വിഹംഗമപതിം ത്വരയാഽധിരോഹൻ |
 ഉല്ലാസഹേതുരഭവദ്യദുവീരഭാസ്യാൻ
 വൈമാനികപ്രണയിനീവദനാംബുജാനാം || 16.147 ||

|| ഇതി കവിതാർകികസിംഹസ്യ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രസ്യ ശ്രീമഭേക്ഷനാഥസ്യ
 വേദാന്താചാർയസ്യ കൃതിഷു യാദവാഭ്യുദയേ മാഹാകാവ്യേ സോഡശഃ സർഗ്ഗഃ ||